

بزرگترین پارک موزه دریایی جهان در آبادان ساخته می‌شود

مدیر طرح موزه های صنعت نفت گفت: پارک موزه در حال ساخت آبادان با یک هزار و ۶۰۰ متر طول، بزرگترین پارک موزه دریایی جهان خواهد شد. به گزارش مهر، اکبر نعمت‌اللهی با اشاره به اینکه تکنیکال اسکول (آموزشگاه فنی و حرفه‌ای نفت) با قدمتی حدود ۹۰ ساله دومین موزه صنعت نفت است که در آبادان راه‌اندازی می‌شود، افزود: انگلیسی‌ها برای تربیت نیروهای متخصص مورد نیازشان در تأسیسات صنعت نفت به ویژه در پالایشگاه آبادان این آموزشگاه را ایجاد کردند و فرزندان این خطه از کشورمان از سن نوجوانی وارد این مرکز می‌شدند، آموزشهای لازم را طی چند سال فرا می‌گرفتند و سپس بر حسب نیاز در بخشهای مختلف پالایشگاه به کار گرفته می‌شدند.

۳۰۰ روستا از ۴۵۶ روستا به چهره اصلی خود باز می‌گردند

گردشگری روستایی در گرو اصالت

گروه ایرانشهرسوزها داستانی؛ واقعیت این است که هیچ کجا از گزند شهرشدن در امان نمانده است. برخلاف تصور ما شهرنشینان که فکر می‌کنیم روستاها بکرترین مناطق ایران هستند و عموماً برای رهایی از شهر و شلوغی‌هایش به آنها پناه می‌بریم، روستاهای ایران به خصوص آنهایی که در جوار کلان‌شهرها قرار دارند، نتوانسته‌اند خود را از گزند آفات‌های چندطبقه محفوظ بدارند. البته داشتن این انتظار که خانه‌های روستایی بتوانند قرض و محکم سالیان دراز بدون هیچ تغییر، بازسازی یا نوسازی به کار خود ادامه دهند نیز دور از انتظار است چرا که خطر تهدید جانی ساکنان آن بیش از هر موضوع دیگری اهمیت دارد. با این حال اما باید گفت که گردشگری در ایران بیش از هر جاذبه دیگری منوط به فرهنگ و میراث تاریخ است. تاریخی که بخشی از آن در روستاها خلاصه می‌شود اما این روزها این جاذبه گردشگری بیش از پیش در معرض خطر قرار گرفته است.

شاید صنعت گردشگری داخلی در ایران بیش از هر نوع گردشگری دیگری وابسته به گردشگری روستایی باشد. هر چند آمار دقیق از این نوع گردشگری و درآمدی که آن به کشور تزریق می‌کند وجود ندارد ولی کارشناسان جهانی معتقدند که گردشگری روستایی به عنوان نوعی از گردشگری روز به روز طرفداران بیشتری پیدا می‌کند و روستاها در آینده به یکی از مهم‌ترین مقاصد گردشگری تبدیل خواهند شد.

تبت ۴۵۶ روستای گردشگری در ایران

روستاهای ایران با دارا بودن جاذبه‌های طبیعی و تاریخی و مراکز اقامتی، پذیرایی و تفریحی از این ماجرا دور نمانده‌اند. در حال حاضر ۴۶۵ روستای هدف گردشگری در ایران شناسایی و ثبت شده‌اند که براساس آنچه سازمان گردشگری اعلام کرده قرار بر این بوده تا تعداد این روستاها تا پایان سال ۱۳۹۰ به یک هزار روستا افزایش یابد. البته امروز که ۵ سال از موعد مقرر می‌گذرد از روند افزایشی این روستاها آماری در دست نیست ولی براساس آنچه سازمان گردشگری در همان سال اعلام کرده است، کار گروه ویژه‌ای تحت عنوان کارگروه عملیاتی روستاهای هدف گردشگری کار بر روی ۱۲۰ روستای هدف گردشگری را در اولویت خود قرار داده‌اند تا گردشگری در این روستاها را رونق دهند.

چهره اصیل روستاهای ایران رو به نابودی

گردشگری روستایی هر چند به طور کلی در جهان با چالش‌های بسیاری در هويت بازاري روبه‌روست اما در ایران با چالش دیگری نیز دست و پنجه نرم می‌کند. چالشی به نام «رود

عناصر غیر اصیل» به بافت بومی روستاها، چالشی که در کنار چالش بازاریابی موجب محدود شدن گردشگری روستایی شده و قدرت کشش عناصر روستایی را کاهش داده و رقابت‌پذیری روستاها را با دیگر بازارهای گردشگری کم کرده است. روستای ایبانه یکی از قربانیان ورود عناصر و عوامل غیر اصیل به بافت بومی در سال‌های اخیر بوده است. اختلاف نظر میان مالکان بافت‌های تاریخی و مسئولان میراث‌فرهنگی زخمی قدیمی است که امروزه در ایبانه هم سر باز کرده است؛ اهالی می‌خواهند خانه‌هایشان را بازسازی کنند؛ البته آطور که فرزندان شهری شده‌شان می‌خواهند. اما میراث اجازه نمی‌دهد. هر چند سازمان میراث فرهنگی اجازه دخل و تصرف خانه‌ها را نمی‌دهد اما در و پنجره‌های آهنی، لوله‌های آب و گاز و... همه جای این روستا خودنمایی می‌کند. البته این تنها ایبانه شهر فرمز ایران نیست که با این مشکل دست و پنجه نرم می‌کند، مشابه این اتفاق عموماً در تمامی روستاهای ایران در حال رخ دادن است. حتماً به روستاهای شمالی سری زده‌اید و دیده‌اید که خانه‌های ویلایی جای کلبه‌های قدیمی چوبی را گرفته‌اند یا اگر کلبه‌های باقی مانده باشد رسیدگی‌های و بازسازی‌های غیر اصولی و غیر کارشناسانه

معاون کتابخانه ملی:

نسخ کهن شیعی قاچاق و معدوم شد

این سوال مشخص است و به مسائل مالی برمی‌گردد اما واقعا باید عزم جدی در میان مسئولان رده بالای کشورمان به وجود بیاید که میراث فرهنگیمان حفظ شود. امیرخانی اضافه کرد: وظیفه حفاظت از میراث مکتوب کشور، در درجه اول برعهده کتابخانه‌های بزرگ کشور است و باید از خروج این آثار جلوگیری کنند. چند وقت قبل خبری منتشر شد با این مضمون که تنها یک برگ مینیاتوردار از شاهنامه شاه طهماسب ۱۲ میلیون دلار یا پونده، در حراج ساتبی فروخته شد.

او ضرورت تخصیص بودجه‌های قابل توجه را برای جلوگیری از قاچاق نسخ خطی به خارج از کشور یادآور شد و خطاب به کسانی که این نسخه‌ها را به صورت شخصی در اختیار دارند، بیان کرد: نسخ خطی چیزی نیست که سازمان‌هایی مثل کتابخانه ملی آنها را مصادره کند، اما در عین حال وظیفه چنین سازمان‌هایی است که اجازه ندهند این آثار از کشور خارج شود. معاون کتابخانه ملی ایران در ادامه با بیان اینکه اخبار مربوط به موارد متعددی از خروج نسخ خطی کهن از کشور را شنیده‌ایم که امیدواریم صحت نداشته باشد، توضیح داد: چندی قبل باخبر شدیم که بعضی از نسخ خطی بسیار کهن شیعی از کشور خارج شده و حتی معدوم شده است. این کار با پول هنگفت دشمنان اهل بیت(ع) انجام شده و آنها نسخه‌های کهن شیعی ما را به خارج از کشور برده‌اند و حتی آنها را به کلی از بین برده‌اند.

در ادامه این نشست خبری نجفقلی حبیبی دبیر علمی این همایش هم ضمن تسلیت درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به نقش او در شکل‌بندی ساختار اداره سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران اشاره کرد و گفت: زمانی که ایشان رئیس جمهر شدند، این بحث مطرح بود که کتابخانه ملی زیرمجموعه کدام نهاد فعالیت کند؟ بعد از بحث‌های فراوان، اداره این مجموعه به نهاد ریاست جمهوری واگذار شد که آقای هاشمی در این خصوص نقش مهمی ایفا کرد. وی افزود: نسخ خطی از سرمایه‌های ملی ما به شمار می‌روند و همایش بزرگداشت حامیان نسخ خطی با هدف تجلیل از فعالان این حوزه هر دو سال یکبار برگزار می‌شود.

حبیبی با اشاره به گروه‌های هشت‌گانه ارزیابی و دآوری در پانزدهمین دوره آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی، شامل فهرست‌نویسی، چاپ عکسی، دین، فلسفه، تاریخ، اسناد، ادبیات فارسی، ادبیات عربی و علوم و فنون از اصلاح آیین‌نامه برگزاری این همایش در دوره پانزدهم خبر داد و گفت: یکی از اصلاحات صورت‌گرفته، دوساله

هشدار جدی برای «بازار تهران»

مدیرکل میراث فرهنگی و گردشگری استان تهران از دستگاه‌های متولی می‌خواهد که موقعیت قنات‌ها در منطقه بازار تهران را بررسی کنند و می‌گوید: این فرونشست‌ها یک هشدار است.

به گزارش ایسنا، حدود ۱۰ روز پیش زمین در بازار تهران دوبار فرونشست، اتفاقی که پیش از این هم در نقاط مختلف تهران رخ داده بود، اما به نظر می‌رسد بازار تهران به عنوان قلب تاریخی این کلان شهر در حال هشدار دادن است و زمین‌اش دیگر توان نگهداری این همه برج و پاسار را ندارد. هشدار که ترسیم‌گر آبنمایی ناخوشایند نه تنها برای این بخش تاریخی تهران، که برای مردم این منطقه نیز هست و شاید هم بتوان گفت «این اتفاق خود، زلزله‌ای قبل از بروز زمین‌لرزه‌ای است که همه هشدار آن را می‌دهند و با این وجود، مجوز تخریب در بخش‌های تاریخی تهران هر روز امضا می‌شود».

رجبعلی خسروآبادی، مدیرکل میراث فرهنگی استان

حفظ این وضعیت توسط کشور پیشنهاد دهنده بافت برای ثبت جهانی است. یکبارچگی بافت نیز شامل اثبات به هم پیوستگی عناصر اصیل در بافت و حذف یا اصلاح عوامل مخل پیوستگی و طبیعت اطراف آن است. حال آن‌طور که مدیر پایگاه پژوهشی روستای ایبانه گفته است تا زمانی که تاسیسات خدماتی مانند گاز، برق، تلفن و مظاهر متحول شده معماری ایبانه از جمله در و پنجره‌های فلزی و یا تعدد درها در معابر و هر عامل دیگری است که بافت تاریخی را از سیمای اصیل آن دور کرده است، اصلاح نشود این روستا نمی‌تواند به ثبت جهانی درآید. او یادآوری کرده است که کشور پیشنهاد دهنده بافت برای ثبت جهانی در یونسکو موظف است، افزون بر اثبات اصالت و یکبارچگی در بافت پیشنهاد شده برای ثبت، برنامه درازمدت خود را برای حفاظت و مدیریت محوطه پیشنهادی به یونسکو اعلام کند.

قانونی برای احیای روستاها

حال با وجود این تا بسامانی‌ها در بافت روستایی مجلس شورای اسلامی در جلسه یکشنبه ۱۹ دی خود با تصویب ماده‌ای از لایحه برنامه، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی را موظف کرد تا حداقل ۳۰۰ روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی را با هدف گردشگری احیا کند. این ماده که با ۱۳۳ رای موافق ۸ رای مخالف و ۷ رای ممتنع از مجموع ۲۲۸ نماینده حاضر در مجلس به تصویب رسید بنیاد مسکن انقلاب اسلامی را موظف کرد که با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تهیه و اجرای طرح بهسازی و احیای حداقل ۳۰۰ روستای دارای بافت با ارزش تاریخی و فرهنگی و روستاهای هدف گردشگری را از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تا پایان اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنوایی به انجام رسانده تا در چهارچوب مفاد این ماده حفظ، نگهداری و مورد بهره برداری قرار گیرد. حال این ماده قانونی که شاید در درجه اول بتواند آینده بهتری را برای میراث کشور رقم بزند و آن را از نابودی نجات دهد می‌تواند برای صنعت گردشگری نیز مفید واقع شود و گردشگری روستایی را به هويت اصلی خود باز گرداند. البته این ماده قانونی به تنهایی کارساز نیست و مجری این ماده قانونی محوری‌ترین بخش ماجراست و تا رسیدن به مرحله عمل زمان بسیاری می‌طلبد. با این حال اما امیدواریم که این ماده قانونی بتواند گردشگری روستایی را به عنوان یک فعالیت تفریحی اجتماعی که قدمت دیرین جهانی دارد را در ایران به مرحله شکوفایی برساند و این گردشگری را با رشدی چشمگیر مواجه کند.

تبعات تغییر چهره روستاهای ایران

این تغییر چهره غیر اصولی اما چه تبعاتی می‌تواند برای صنعت گردشگری داشته باشد. خروج از لیست ثبت جهانی شاید اولین پیامد این تغییر چهره باشد. هر چه مشهورتر و جهانی‌تر جذب گردشگر با افزایش روبه‌رو خواهد بود. این یک اصل جهانی است. شهرت امروزه یکی از مهمترین عوامل جذب گردشگر به شمار می‌رود و خروج از این لیست شهرت جهانی می‌تواند تاثیر منفی بر صنعت گردشگری آن مکان داشته باشد. اتفاقی که ممکن است شهر ایبانه نیز آن را تجربه کند. سید احمد نجیبی، مدیر پایگاه پژوهشی روستای ایبانه نظنز چندی پیش این موضوع را مطرح کرده و گفته است: برای ثبت این روستای تاریخی در فهرست جهانی باید تمام عوامل غیراصیل و نامنتطقی با وضعیت اصیل بافت این روستا حذف شود. به گفته او، دو عامل مهم مد نظر کارشناسان ارزیاب یونسکو شامل «اصالت بافت» و «یکبارچگی بافت» این روستا مورد تأکید قرار گرفت اما ثبت جهانی ایبانه مستلزم حذف عوامل غیر اصیل بافت روستا است. او افزود: عامل اصالت بافت شامل اثبات وضعیت کهن و قدیمی بافت و

اخبار

حیات وحش در بهشت میانکاله

غناي میانکاله در جهت تغذیه بیش از ۲۶۰ گونه پرنده اعم از مهاجر و بومی موجب آن شده که میانکاله را بهشت پرندگان خاورمیانه بنامند.

به گزارش مهر، میانکاله شامل پناهگاه حیات وحش و تالاب یکی از مهمترین مناطق حفاظت شده شمال ایران است که تنها تالاب آن متشکل از سه تپ زبستانگه‌ای آبی بوده و هر ساله در اوایل پاییز میزبان صدها هزار پرنده از عرضهای شمالی دریای خزر بوده و این روند تا اواخر زمستان ادامه دارد. غنای این زیستگاه در جهت تغذیه بیش از ۲۶۰ گونه پرنده اعم از مهاجر و بومی موجب آن شده که میانکاله را بهشت پرندگان خاورمیانه بنامند و این تنوع گونه‌ای موجب بازدید هزاران نفر از سراسر ایران و حتی کشورهای اروپایی به این منطقه می‌شود. تالاب میانکاله یکی از زادگاه‌های اصلی و مهم ماهی‌های استخوانی و غضروفی دریای خزر است که اهمیت این تالاب را بیش از پیش یاد آور می‌شود. کمتر از یک و نیم قرن پیش بزرگترین گربه‌سان ایران (ببر هیرکانی) در این بهشت بی‌بدیل غرش می‌کرد که در کتب تاریخی به دفعات به آن اشاره شده است. این تصاویر را حر منصوری، فعال محیط زیست و دیدبان طبیعت میانکاله عکس برداری کرده است.

آخرین پرونده آثار تاریخی ایران در انتظار رای دادگاه آمریکا

معاون میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می‌گوید: در حال حاضر پرونده‌ی الواح هخامنشی تنها پرونده از آثار تاریخی ایران است که برای بازگرداندن‌شان به ایران تلاش می‌کنیم.

به گزارش ایسنا، دی ماه سال ۹۳ بود که دادگاه بلژیک رای به بازگشت آثار «خوروبین» به ایران داد، دومین محموله‌ی تاریخی ایران اردیبهشت ۹۴، شامل ۱۰۸ شیء ارزشمند متعلق به محوطه «چغامیش» را پس از ۵۱ سال از موسسه‌ی شرق‌شناسی شیکاگو پس گرفت و به ایران برگرداند. مراد ماه سال گذشته نیز خبر پیدا شدن مجموعه‌ای تاریخی از آثار ایران در کشور ایتالیا رسید و سرانجام براساس کنوانسیون «یونیدرو» درمورد استرداد اموال فرهنگی مسروقه، رای به بازگشت این آثار داده شد و آن‌ها حدود یک هفته است که در موزه ملی ایران به نمایش درآمده‌اند. به حتم قبل و چند سال بعد از انقلاب اسلامی، آثار تاریخی زیادی به طور غیرقانونی از کشور خارج شدند که با شناسایی آن‌ها می‌توان با استناد به قوانین و کنوانسیون‌های مختلف دنیا رای نهایی برای بازگرداندن آن‌ها به ایران را گرفت. آثاری تاریخی مانند «الواح هخامنشی» که هنوز پرونده‌ی آن در دادگاه آمریکا باز است و فقط یک رای ماندن تا بازگشتش به ایران، یا «سر سرباز هخامنشی» که سال‌های گذشته بحث‌های بیشتری درباره‌ی احتمال بازگشت آن‌ها به کشور مطرح می‌شد. اما در حال حاضر محمدرحمن طالبیان، معاون میراث فرهنگی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به ایسنا می‌گوید: در حال حاضر تنها پرونده‌ی در دست بررسی از سوی ایران «الواح هخامنشی» است که منتظر رای آخر آن‌ها هستیم.

او درباره‌ی زمان برگزاری دادگاه برای گرفتن آخرین رای این پرونده توضیح می‌دهد: وزارت امور خارجه کشور مسئول پیگیری دادگاه آخر است و می‌دلم که آن‌ها این قضیه را پیگیری می‌کنند، اما هنوز نظر آخر درباره‌ی زمان برگزاری دادگاه الواح شیکاگو به میراث فرهنگی اعلام نشده است. پیش از این محمدرضا کارگر، مدیرکل اداره اموال منقول تاریخی اعلام کرده بود: «فرآیند بازگرداندن الواح هخامنشی به روزهای پایانی خود نزدیک می‌شود، روندی که برای بازگشت این اشیاء طی شده غیرقابل بازگشت است و فقط یک رای دیگر تا ورود این اشیاء تاریخی فاصله داریم، وی با بیان اینکه باقیمانده الواح هخامنشی در آینده نزدیک به کشورمان تحویل داده می‌شود، اضافه کرد: پیگیری و تلاش برای بازگرداندن اشیاء تاریخی ایران که به کشورهای دیگر قاچاق شده است، جزء رسالت‌های مهم سازمان میراث فرهنگی است، اما نکته اینجاست که با کشف این اشیاء ما می‌توانیم فرآیند بازگرداندن را در پیش بگیریم.

سه‌میه حج پس از ۵ سال افزایش می‌یابد

دولت عربستان سعودی اعلام کرد قصد دارد پس از پنج سال سه‌میه حضور حجاج از کشورهای مختلف را افزایش دهد.

به گزارش ایسنا، وزیر حج و عمره عربستان تأیید کرد که با ارسال دعوت‌نامه به همه کشورهای اسلامی از جمله ایران، مشغول تدارک و برنامه‌ریزی برای مناسک حج امسال است. روزنامه الشرق‌الوسط نیز به نقل از وزیر حج و عمره عربستان نوشت: این دعوت‌نامه‌ها به مقامات مرتبط با حج و زیارت کشورهای مختلف ارسال شده و نه به وزارت امور خارجه کشورهای مسلمان. سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان امسال با افزایش سه‌میه حضور حجاج داخلی و خارجی در مناسک حج موافقت کرده است. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی قاضی‌عسکر، نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت ایران نیز از دریافت دعوت‌نامه رسمی عربستان برای مناسک حج سال آینده خبر داده و اعلام کرده مقدمات لازم برای شرکت در ملاکرات دو جانبه با مسؤولان حج عربستان فراهم می‌شود و جمهوری اسلامی ایران در روزهای آینده پاسخ این دعوت‌نامه را ارسال خواهد کرد.

تهران می‌گوید: بروز این اتفاق-فرونشست‌های متعدد در بازار تهران- یک هشدار بود، معتمد باید متولیان حوزه‌ی شهری به خصوص سازمان آب و فاضلاب و محیط‌زیست وضعیت قنات‌های منطقه در زیر بازار و منطقه‌ی تاریخی تهران را بررسی کنند. او ادامه می‌دهد:

احتمال بسته شدن قنات‌های منطقه‌ی ۱۲ تهران بعد از این همه گودبرداری و ساخت‌وسازهای زیاد وجود دارد. منطقه‌ی بازار تهران در طول دست‌کم ۱۰ سال گذشته، بیش از پیش شاهد تخریب‌ها، گودبرداری‌ها و ساخت‌وسازهای فراوان بوده است، مهمترین نمونه‌ی آن سرای دلگشااست، با ساخت پاساژ مریم در دالان تاریخی بازار و به جای حمامی که حدود ۶سال پیش فرونشست تا این پاساژ بالا بیاید.

از سوی دیگر شهرداری منطقه در قدمی جدید و درست در کنار دیوارهای بتونی ایستگاه مترو خط ۱۵ خراد، اقدام به گودبرداری برای ایجاد زیرگذر کرده است، گودبرداری که هرچند هم اصولی باشد و بدون هیچ آسیبی - پیش از این عملیات گودبرداری مترو

تهران می‌گوید: بروز این اتفاق-فرونشست‌های متعدد در بازار تهران- یک هشدار بود، معتمد باید متولیان حوزه‌ی شهری به خصوص سازمان آب و فاضلاب و محیط‌زیست وضعیت قنات‌های منطقه در زیر بازار و منطقه‌ی تاریخی تهران را بررسی کنند. او ادامه می‌دهد:

احتمال بسته شدن قنات‌های منطقه‌ی ۱۲ تهران بعد از این همه گودبرداری و ساخت‌وسازهای زیاد وجود دارد. منطقه‌ی بازار تهران در طول دست‌کم ۱۰ سال گذشته، بیش از پیش شاهد تخریب‌ها، گودبرداری‌ها و ساخت‌وسازهای فراوان بوده است، مهمترین نمونه‌ی آن سرای دلگشااست، با ساخت پاساژ مریم در دالان تاریخی بازار و به جای حمامی که حدود ۶سال پیش فرونشست تا این پاساژ بالا بیاید.

از سوی دیگر شهرداری منطقه در قدمی جدید و درست در کنار دیوارهای بتونی ایستگاه مترو خط ۱۵ خراد، اقدام به گودبرداری برای ایجاد زیرگذر کرده است، گودبرداری که هرچند هم اصولی باشد و بدون هیچ آسیبی - پیش از این عملیات گودبرداری مترو